

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 28 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej w sprawie z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. przeciwko M. K. o zapłatę w punkcie 1) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 355,64 zł z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, nie więcej niż z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 17 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty, 2) oddalił powództwo w pozostałej części, 3) nadał wyrokowi w pkt. 1 rygor natychmiastowej wykonalności, 4) zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 27,63 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia w zakresie w jakim oddalone zostało powództwo wniosła strona powodowa.

Skarżąca zarzuciła rozstrzygnięciu naruszenie :

- art. 353¹ k.c. w zw. z art. 58 k.c. w zw. z art. 720 k.c. w zw. z art. 65 § 2 k.c. w zw. z art. 3 ust. 2 pkt 1) ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2011 r. Nr 126, poz. 715, z późn. zm., dalej: Ustawa z 2011 roku) - poprzez błędną wykładnię ww. przepisów, co w konsekwencji doprowadziło Sąd I instancji do błędnego przyjęcia, że strony nie mogły w granicach swobody umów postanowić o zastrzeżeniu na rzecz pożyczkobiorcy dodatkowej usługi w postaci obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania;

- art. 385¹ § 1 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie wskutek błędnego przyjęcia, że postanowienia umowy pożyczki w zakresie dotyczącym wysokości opłaty za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania oraz kosztów windykacji wypełniają przesłanki do uznania ich za niedozwolone klauzule umowne w rozumieniu ww. przepisu, podczas gdy prawidłowa interpretacja postanowień umownych w tym zakresie prowadzi do uznania, że nie kształtują one praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami ani nie naruszają rażąco jego interesów, a tym samym przesłanki uznania ww. postanowienia umownego za niedozwolone nie zostały spełnione;

- art. 328 § 2 k.p.c., które miało wpływ na treść orzeczenia, poprzez brak możliwości dokonania oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia, co w konsekwencji uniemożliwia przeprowadzenie kontroli apelacyjnej; w szczególności przez brak uwzględnienia, rozpatrzenia i wyjaśnienia przez Sąd I instancji wszystkich przesłanek kontroli dokonywanej na podstawie przepisu art. 385¹ § 1 k.c.;

- art. 233 § 1 k.p.c. które miało wpływ na treść orzeczenia, przez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego poprzez błędne przyjęcie, że postanowienia umowne dotyczące dodatkowej obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania i kosztów windykacji stanowią niedozwolone klauzule umowne; sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek błędnej i sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego poprzez błędne przyjęcie, że pożyczka obejmowała kwotę 765,64 zł a nie kwotę 995 zł, i w konsekwencji błędne przyjęcie, że faktyczna wysokość zadłużenia pozwanego wynosi 355,64 zł.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie żądania pozwu w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu i pozostawienie temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja nie jest zasadna.

Mając na uwadze, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym i Sąd drugiej instancji nie przeprowadzał postępowania dowodowego, to stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku zostaje ograniczone jedynie do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Wbrew zarzutom podniesionym w apelacji Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, znajdujących pełne oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i trafnie określił konsekwencje prawne z nich wynikające.

Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji nie jest sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania, czy doświadczenia życiowego i mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów, wyznaczonej art. 233 k.p.c. Wbrew temu co twierdzi skarżący, Sąd Rejonowy ustalił, że pożyczka obejmowała kwotę 995 zł.

Bezzasadne są zarzuty naruszenia przez Sąd I instancji przepisów postępowania cywilnego.

Niezasadny jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Lektura pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia pozwala bowiem stwierdzić, że Sąd Rejonowy szczegółowo wyjaśnił motywy stanowiska przyjętego u podstaw rozstrzygnięcia w przedmiocie procesu, co więcej uczynił to wieloaspektowo i wyczerpująco. W konsekwencji stwierdzić trzeba, że pisemne uzasadnienie kwestionowanego wyroku w pełni realizuje funkcje przypisywane temu dokumentowi, który pełniąc rolę sprawozdawczą przede wszystkim pozwolić ma na zrekonstruowanie rozumowania, jakie wiodło do sformułowania wniosków przyjętych przez orzekający sąd, dla możliwości ich zweryfikowania w toku kontroli instancyjnej. Tak opisanym wymogom odpowiadają pisemne motywy orzeczenia sporządzone przez Sąd Rejonowy.

Niezasadne są podniesione przez skarżącego zarzuty naruszenia prawa materialnego, które sprowadzają się do zakwestionowania dokonanej przez Sąd I instancji oceny prawnej, iż postanowienia umowy pożyczki w zakresie dotyczącym wysokości opłat za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania oraz kosztów windykacji wypełniają przesłanki do uznania ich za niedozwolone klauzule umowne.

Zgodnie z art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Ustawa za nieuzgodnione indywidualnie postanowienia umowy, nakazuje traktować te, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Nie może być wątpliwości, że strona pozwana w sprawie jest konsumentem, który zawarł umowę pożyczki z przedsiębiorcą. Nie budzi również wątpliwości, że postanowienie umowne dotyczące opłat za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania oraz kosztów windykacji nie dotyczyło głównych świadczeń stron. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 2004 roku (I CK 635/03) pojęcie „głównych świadczeń stron” (art. 385¹ § 1 zd. 2. k.c.) należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy. Opłata za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania oraz koszty windykacji z całą pewnością nie należą do istoty umowy pożyczki. W końcu nie może podlegać również dyskusji, iż postanowienia umowne dotyczące tychże kosztów nie zostały indywidualnie uzgodnione ze stroną pozwaną. Są one częścią standardowej umowy, którą powodowa spółka stosuje do wszystkich klientów. Nie podlegają one negocjacji choćby na sposób zawierania umowy. Opłata ta od razu jest potrącana z całkowitej kwoty pożyczki w dniu zawarcia umowy. Powód w umowie nie wskazał w jaki sposób została wyliczona opłata, jest ona podana kwotowo, bez wskazania składników i wyliczenia co składa się na całkowity koszt tej opłaty. Zastrzeżenie w umowie na niekorzyść klienta opłaty w wysokości 229,36 zł tytułem opłaty za obsługę w domu przy pożyczce w kwocie 995 zł i opłacie wstępnej w wysokości 265,64 zł bez jakiegokolwiek związku z rzeczywistymi kosztami umowy pożyczki rażąco narusza interes konsumenta i dobre obyczaje.

Opłata za obsługę w domu i opłata windykacyjna w stanie faktycznym sprawy jest oderwana od rzeczywistych kosztów czynności i ma w ocenie Sądu stanowić jedynie dodatkowe źródło dochodu pożyczkodawcy (wskazuje na to wysokość opłaty). Została ustalona w wysokości rażąco wysokiej. Sąd uznaje to postanowienie umowne za regulujące

obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające jego interesy. W ocenie Sądu Okręgowego ustanowienie opłaty w sposób jak to zrobiono w niniejszej sprawie służy obejściu przepisów o odsetkach maksymalnych. Stanowi w istocie rzeczy próbę ukrycia rzeczywistego oprocentowania pożyczki. Gdyby wiecej nawet przyjąć, że zastrzeżenie umowne prowizji nie jest klauzulą niedozwoloną, to i tak należy uznać je za nieważne w oparciu o art. 58 § 1 i 3 k.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezasadną na podstawie art. 385 k.p.c.